



HET ONDERZOEKEN VAN RESPONS-PATRONEN OVER SURVEYS HEEN

VERTONEN RESPONDENTEN CONSISTENTIE IN ANTWOORDGEDRAG
OVER MEERDERE SURVEYS HEEN?

FRANK BAIS

BARRY SCHOUTEN

VERA TOEPOEL



OVERZICHT

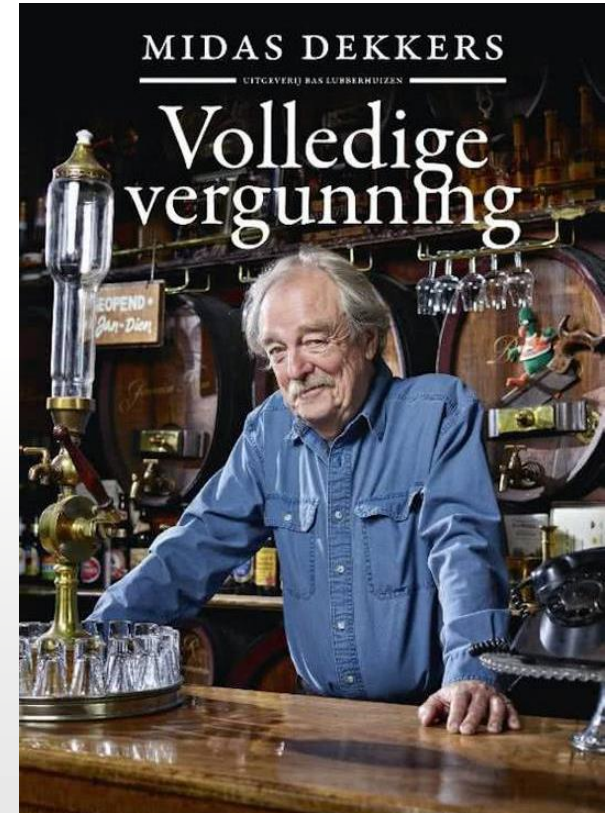
- Introductie van het project / probleem
 - Consistentie-methodologie
- Onderzoeksvragen
- Surveys en antwoordgedrag
- Resultaten en conclusies



MIDAS DEKKERS



Dekkers: “Psychologen luisteren of ze sturen je een enquêteformulier om in te vullen. Dat is op zichzelf al een twijfelachtige methode, gezien het feit dat de taal vooral is uitgevonden om het liegen mogelijk te maken.....”





INTRODUCTIE VAN HET PROBLEEM: MEETFOUTEN

- Meetfouten → Gerelateerd aan survey-/itemkenmerken en respondentkenmerken
- Meetfouten in termen van ongewenst antwoordgedrag
 - Weigert te antwoorden
 - Sociaal wenselijk antwoorden
- Kenmerken respondent en antwoordgedrag moeten beide stabiel zijn



CONSISTENTIE-METHODOLOGIE

- Wat is consistentie?
 - Dezelfde (hoge) scores voor meerdere surveys
- Antwoordgedrag als consistente respondent-eigenschap
- Verwachting bij consistentie:
 - Grote variantie tussen respondenten
 - Kleine variantie voor respondent-survey-interactie



ONDERZOEKSVRAGEN

- 1) Wat zijn de relatieve frequenties van de (ongewenste) antwoordgedragingen?
- 2) Vertonen respondenten (ongewenst) antwoordgedrag consistent over surveys?



RESPONDENTEN EN SURVEYS

- LISS Panel: Random steekproef van 7000 respondenten
- Enquête Beroepsbevolking (EBB) van het CBS (dec 2013)
- Kernstudies LISS panel CentERdata (jun 2012 – jul 2013)
 - Werk en Opleiding, Familie en Gezin, Politiek en Waarden, Religie en Etniciteit, Bezit, Inkomen, Wonen, Gezondheid, Persoonlijkheid



(POTENTIEEL ONGEWENSTE) ANTWOORDGEDRAGINGEN

- Antwoordgedragingen:
 - Vermijden van vervolgvragen
 - Sociaal wenselijk antwoorden
 - 'Weet niet' en weigeren te antwoorden
 - Acquiescence
 - Neutraal en extreem antwoorden
 - Primacy en recency
 - Straightlining (non-differentiatie)
 - Snel (< 3.5 sec/item) en traag (> 15 sec/item) antwoorden

**Table 1.** Relatieve Frequenties en de Mediaan van de Responstijden voor de Antwoordgedragingen per Survey en in Totaal.

	BEZIT	FAMILIE	GEZOND- HEID	WONEN	INKOMEN	PERSOON- LIJKHEID	POLITIEK	RELIGIE	WERK EN OPLEIDING	EBB	TOTAAL
Vermijden vervolg	.84	.75	.72	.59	.86	-	.79	.66	.78	.35	.78
Sociaal wenselijk	.92	.52	.68	-	.90	.96	.66	.28	.75	.46	.71
'Weet niet'	<u>.37</u>	.06	-	.12	<u>.20</u>	-	.09	.00	.09	-	<u>.08</u>
Weigert	.15	-	-	.04	.07	-	-	-	.41	.03	<u>.05</u>
Acquiescence	-	.13	-	-	-	.14	.07	.21	.08	-	.12
Neutraal antw.	-	<u>.32</u>	-	-	.25	.22	.21	-	.05	-	.22
Extreem antw.	-	<u>.30</u>	-	-	.11	.22	.12	-	.14	-	.18
Primacy	-	.40	.65	-	.39	.25	.19	.69	.32	.47	.33
Recency	-	.30	.14	-	.27	.37	.19	.25	.29	.42	.28
Straightlining	-	.15	.43	-	.29	.03	.10	.23	.01	-	.12
Med. Responstijd	6.6	6.6	<u>5.0</u>	6.9	<u>8.5</u>	6.2	6.3	<u>4.2</u>	6.1	<u>8.9</u>	7.4
Snel < 3.5 sec / it	.11	.05	<u>.23</u>	.11	.08	.08	.08	<u>.34</u>	.13	<u>.01</u>	.13
Traag > 15 sec / it	.12	.08	.07	.14	<u>.24</u>	.12	.09	<u>.03</u>	.12	.15	.11



VERKLAARDE VARIANTIES

- Grote respondent-variantie en kleine respondent-survey-interactie-variantie vormen indicatie van consistentie in antwoordgedrag
- Verklaarde varianties:
 - Voor respondent → Variantie respondent / Totale variantie
 - Voor survey → Variantie survey / Totale variantie
 - Voor interactie → Variantie interactie / Totale variantie

**Table 2.** Verklaarde Varianties voor de Antwoordgedragingen over alle Surveys.

	Verklaarde Variantie Respondent	Verklaarde Variantie Survey	Verklaarde Variantie Respondent-Survey-Interactie
Weigert	<u>.37</u>	.12	.15
'Weet niet'	<u>.12</u>	<u>.38</u>	.13
Extreem antw.	<u>.11</u>	.07	.13
Snel antw. (< 3.5 sec/it)	<u>.48</u>	.18	
Traag antw. (> 15 sec/it)	<u>.25</u>	.10	
Straightlining	.06	<u>.46</u>	<u>.22</u>
Neutraal antw.	.04	.15	.05
Acquiescence	.04	.05	.08
Sociaal wenselijk	.01	<u>.34</u>	.03
Primacy	.01	.15	.03
Recency	.01	.06	.04
Vermijden vervolg	.00	.13	.00



RESULTATEN EN CONCLUSIES

- Duidelijke verschillen in antwoordgedrag
- Indicatie voor consistentie in antwoordgedrag:
 - Snel en traag antwoorden
 - Extreem antwoorden
 - 'Weet niet'
 - Weigert te antwoorden



VRAGEN / OPMERKINGEN?

- Dank aan Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), CentERdata en Universiteit Utrecht (UU)
- Dank aan iedereen die heeft bijgedragen aan dit project

- E-mail: f.bais@uu.nl